

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. | Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ES TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sorok 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttéri czikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Rendnek kell lenni.

Az immár véget ért holt időny alatt sok minden olyas történt ebben a mi országunkban, a miről a közönség tudomást szerzett a lapok hasábjain. Néhol a szocialista mozgásban, máshol betörésben csináltak üzleteket az emberek.

S ezek a dolgok nagy általánosságban ismétlődnek az ország minden vidékén. Hamis tizes bankjegyek az alföldön ma nem sokkal kevesebb forog közkézen, mint valódi. A Bácskában hamis egyforintosok gyártóit keresik megfoghatatlanul. Csanád és Békés hamis nikkelt pénzeknek s hamis koronásoknak örövendezik.

A büntető törvénykönyv által üldözött dolgoknak ilyen, hogy ugymondjuk, majdnem szabadalmazott tobzódását látva az országban, önkénytelenül fölmerül a gondolkodó ember agyában a kérdés, hogy vajjon meddig tart ez ily kedélyesen. Ámde egy egész halom oly kérdés lóg a világban, a mire nem kapni feleletet s ez a kérdés bátran sorozható e tömeg közé.

Közbiztonságunk a pandurvilág elpusztulása óta sokat javult, a csendőrség azokban az esetekben miket rendőryelven falusi bűnöknek neveznek, nemcsak eleget tesz kötelességének, de el lehet mondani, a délvidéken miszsiót is teljesít. A haladás e tekintetben fölöttébb öröndetes, az elvadult büfészeket rabló s gyilkos emberei hamar rájöttek, hogy a bűn után most gyorsan következik a bűnhődés.

A pandurvilág elpusztult, de a többi policziális mammutkori intézmény, a községi és városi rendőrség megmaradt olyannak, a milyen volt, s a mely pedig rendszeres átalakítással szintén átléphetné azt a rengeteg őr, a mely közte egy ideális országos rendőrség között épp úgy meg van, mint a pandurvilág s a királyi csendőrség intézménye között.

A bünesetek összességét policzista fölfogás szerint két részre szokás osztani. Az egyik rész tettesei, műveletlen, illetve nem kiművelt agyu emberek, kik nem tudnak terveikben körültekintéssel, ügyességgel járni el, nyomot hagynak maguk után, aránylag könnyen nyomozhatók és szemmel tartatók, az ügyes vizsgálat egy elfogottból kiveszi az egész banda névlajstromát, szóval azon emberek, kiknek el-

követett bűnét vizsgálva a rendőr a tettesek kilétére nézve véleményét e két szóban foglalja össze: paraszt munka.

Ott van azután a másik rész, a városi, professzionátus bűnös, kinek a bűnök elkövetése állandó kenyérkereset, a fegyház iskola, s az élet örökös harc a becstületes társadalommal.

Ezek a vezérek, ezek az első, ki a falon mászáshoz úgy ért, mint a cirksuzbeli tornász, a Wertheim zárhoz mint a mulakatos, ir, beszél nyelveket, külön tolvajnyelve van, állandó összeköttetésben van külföldi bűntársaiával, tud öltözködni, modort változtatni, ismeri az álruha, álhaj minden fortélyát s a lapok kishirdetéseire levelez egymással.

Am az a tanulatlan, ez a tanult gonosztevő.

S ebben a mi sokszor fejtetőre fordított államunkban a tanulatlanok megfektetésére, ellenőrzésére, elfogatására rendeltetett a tanított, képzett, intelligens, gyakran rendőrszenialitással megáldott elemek által vezetett csendőrség, a professzionátusok ellen pedig gyenge védfalul oda van vetve a tanulatlan, mindenféle szerzetből álló, csekély, minden egyéb dolgokkal elfoglalt, elavult városi és községi rendőri intézmény.

Pedig mennyi csinyja-binyja van ennek. Mennyi ismeret, ügyesség, tudás kell ahhoz, hogy a policzia közegei ki ne játszottassanak ez emberek által, a kik mesterségből lévén bűnösök, bele vannak tanulva, mind e ki-játékosokba, a börtön falain keresztül történő kopogtatásos levelezési rendszertől kezdve a legfurfangosabb olyan vallomásokig, melyek már a büntető-törvénykönyv, a rendőri és vizsgálóbírói jogkörök baható ismeretét föltételezik. Ezek az emberek, akik a teljes raffineriában már odaig mennek, hogy valamely országos és nagy haszonnal járó büntetett után, ha közel jár rejtekük-höz a rendőr, áldozatkész s a haszonban később osztokodó társak által kisebb, öt-havi büntetést involváló dolgokat követtetnek el, hogy félrevezessék a nyomozást, szinte játszva bujnak el a gyakran avatatlan s a betörővilág benső életével éppen nem ismerős, mesterségében tanulatlan üldöző elől.

S ezekkel szemben áll egy minden városban más szervezettel bíró,

mindig és mindenütt kicsiny létszámú rendőresapat, a mely például még nálunk, az ország második városában sem jutott el odáig, hogy szervezkedésének alapjául legalább szolgálati pragmatikája legyen.

Számtalan próbább-nagyobb hiba, mit maguk az ezen intézmény tagjai is ismernek s amik hibák maradnak örökké, míg a most divó elavult rendszert fel nem váltja az országosan szervezett rendőrség, amely régen érzett szükségét pótolna mindenütt.

Azonban ezt a régen hangoztatott szükségét, a melynek pedig különösen politikai jelentősége volna a nemzeti-ségi vidékeken nem veszik figyelembe, ott, a hol az ország belügyeivel első sorban ilyképen kellene törődni. Pedig a tervezett minta-vármegekhez első szükség volna a minta-rendőrség is, a jelenlegi helyett, mely százféle szervezetével, exotikus egyenruhás, ügyetlen alakjaival csak arra minta, hogy a policziának milyennek nem volna szabad lennie.

Közegészségügyi kongresszus.

Budapest, szept. 2.

A megnyitás előtt.

A szombati ismerkedési estély után, mely mint előre jeleztük, minden tekintetben fényesen sikerült és melynek csak annyiban volt hivatalos jellege, hogy azon kongresszus elnöke Hieronymi Károly bemutatott magának néhány előkelő külföldi kapacitást, kikkel kifogástalan francia és angol nyelven társalgott, kongresszus tagjai nagy érdeklődéssel néztek a mai ünnepélyes megnyitási gyűlés elébe, mely valóban méltó pra-eludiuma volt annak a nagy és fontos eseménynek, mely a kongresszusban foglaltatik.

Nagy mértékben irányult az érdeklődés a kongresszus védnökének, ő felsége helyettese, Károly Lajos kir. herczeg személye felé. Ő felsége ma reggel a rendes bécsi vonattal gróf Pejacevich László főudvarmester és gr. Szapáry tőkamarás kíséretében megérkezvén a pályaudvaron Hieronymi Károly belügyminiszter, Lobkowitz herczeg hadtestparancsnok, Ráth Károly főpolgármester, Sélly Sándor főkapitány, Müller Kálmán főtitkár és Derezy Rezső államfőnök által fogadtatott.

A kir. herczeg a megjelent urakat megszólítva kisebb cerclét tartott a pályaudvaron, csakhamar azonban udvari fogatán felhajtott Budára, hol röviddel megérkezése után misét halgatott, majd pedig visszavonult lakosztályába.

Legelőször is tárgy után néztem. Mindjárt találtam is — a bibliában. Milyen pompás volna például egy ily című vigjáték:

Noé berugása,

vagy:

Szem, Cham és Jafet csinyjei.

A berugott, bakafántoskodó Noéval a három fiu pokoli tréfákat követhetne el, a csillagragugáson kezdve tovább. És a darab elég modern, frivol is lehetett volna, főképp ha ott kezdem, mikor még az öregre nem terítette rá a legkisebbik fia a köpenyegét.

A címet fel is írtam egy papírlapra. Még csak a darabot kellett utánna írni. Ez egy kicsit nehéz volt. Észrevettem, hogy sokal inkább belém rögzött a szülők iránti tisztelet, semhogy a vén Noét tulságosan tréfas helyzetbe keverjem.

Észrevettem azt is, hogy a vigjáték-írásához nemcsak szép táj, jó ebéd, meg a darab czime kell, de elengedhetlen szükség a költő phantasiájának megtevékenyítéséhez még egy kellék: a boldog szerelem!

Hopp, megvan! kiáltottam fel egyszerre. És önző vigjáték írói szenvedélyvel, nagy-ném leányára, szép Ilonkára esett a tekintetem.

Ez meg pláne egy ott feledett anygal volt a paradicsomban.

Olyan szemei voltak, hogy az ember le nézte miatta a csillagokat. Nem volt az úgynevezett „szépség“-ek közé sorozható — de vonásain ott ragyogott az a bűbáj, melyet a testi, lelki viruló egészsége, a szív jósága és a harmat-gyenge, harmat-tiszta fiatalság lehel az arcra. Ez az igazi szépség, melynek valóban nem lehet ellenállani, melynek varázsa beragogyja, bemosolyogva magát a legköznöyösebb, legelfáslaltabb szívbe és megtartja azt dobogni, érezni, mint az anya kis gyermekét imádkozni... És mindig galambok környeztek. Egész kis galamb-biroda-

A vigadó környékét már a reggeli órákban nagyszámú érdeklődő közönség szálotta meg, mely élénk figyelemmel nézte az udvar és az idegen nemzetek képviselőinek felvonulását. Hosszu kocsisorban jöttek a külföldi tudósok, köztük sokan a diplomáciából frakkban, majd a kongresszus magyar tagjai, a kik közül számosan diszmagyarban jelentek meg. A nagy közlekedés dacára mindvégig a legnagyobb rend uralkodott a felvonulásnál.

Egyes ismertebb alakokat az utcán sorfalat álló közönség megéljenzett. A vigadó épületében élénk élet uralkodott. A fényesen díszített lépcsőházat folyton nagy közönség lepte el, mely a termek felé sietett.

Mindenki a teremben kinálkozó látvány nézésével volt eltelve, midőn, úgy 11 óra tájban a lépcsőház felől behallatszók eljenkiáltások a védnök helyettesének érkezését jelezték. És a következő pillanatban belépett a terembe Károly Lajos kir. herczeg, kit a belépését észrevevő közönség zajosan megéljenzett.

Ő felsége kíséretét Wekerle Sándor miniszterelnök, Hieronymi Károly belügyminiszter, Schlauch Lörincz nagyváradi bíbornok-püspök, Fodor József dr. orvostkari dékán és Müller Kálmán kongresszusi főtitkár képezték. A kir. herczeg üdvözlése a vigadó palotájában minden ceremóniát nélkülözött. A miniszterelnök a lépcsőházban néhány szóval üdvözölte és felkérte, hogy a kongresszust nyissa meg.

Midőn a kir. herczeg alakja feltűnt a tribünön, a közönség felállt és lelkesen éljenezte a királyt. Az éljenzésbe csakhamar belevegült a német Hoch! a francia Vive!, az angol Cheer!, a török Csokjasa!, szóval az éljenzésnek minden nyelvi kifejezése. Ez ovációval fejezte ki a kongresszus hódolatát a kongresszus védnöke, a felség iránt.

A megnyitás.

Károly Lajos kir. herczeg elhelyezkedvén a tribünön felállított, huzdagdon aranyozott asztalka előtt, fejbőlíntással üdvözölte a tribünön elhelyezkedett notabilitásokat.

A jelen voltak nagy tömkelegéből mi a következőket említjük fel: Wekerle Sándor miniszterelnök Hieronymi Károly belügyminiszter Fejérváry Géza báró honvédelmi és Jospovich Imre horvát miniszter, Reiszig Ede és Miklós Ödön államtitkárok Schlauch Lörincz nagyváradi bíbornok püspök Lopkovitz herczeg hadtestparancsnok Szvetics József altábornagy Zichy Jenő gróf, Fehér Ipoly pannonnalmi főpát Matlekovits Sándor és Berzevichy Albert ny. államtitkárok Lévai Henrik és Korányi Frigyes főrendiházi tagok, valamint közeletünknek számos más alakja.

lomnak volt a királynője, azokat etette, becézte, azok repeszték körül az aranyfényes haját, azok turbékoltak a vállain, azok legyezgették a szárnyaikkal a kicsattanó piros, csokraérett orcáit.

Ha nem éreztem volna magamban hitvatást, vigjáték íróvá lenni — ilyen galambbá szerettem volna változni.

Szerelmet vallok a kis galamb királynénak. Ő nem fog tudni ellenállani, karjaimba omlik. Ajkaink összeforrnak. Kész lesz a boldog szerelem. És kész lesz a vigjáték.

Az ám.

Meg kell adni, a ki galambkirályné kucruzt egy leány volt. Daczára, hogy örökké a fehér tubiczák körül: nem tanulta el tölük a szelidséget. Pajkoskodott, nevetlenkedett, a szellemi vallomások vészes nyílai elől mindig félre tudott szökni.

Mikor tapogattni kezdtem a szíve ajtaján a kilincset, hogy majd benyitok: rögtön kétszer ráfordította a kulcsot. Próbáltam napfényről, holdfényről, jóllakva és éhgyomorral: nem akart megérteni. Mikor nagyon a sarokba szoritottam: kikaczagott és ott hagyott. A boldog szerelem tehát oda lett. És oda a vigjáték is. A berugott Noé eltűnt lelki szemeim elől. A helyett egy hemzsegték agyamhan a Julius Caesarok, Antoniusok és Cleopatrák, mint a sajátban a kukac.

Azonban éreztem, hogy a boldog szerelemnél sokkal becsesebb szerelemre tett szert a szívem: a boldogtalan szerelemre. Ez pedig nem vigjáték, de tragédiáról óva avatja az embert. A boldog szerelem a Parnasszus első fokára segít föl, a boldogtalan egyenest a legtetefjére.

Uj darabom ezime volt:

Mithridates haldoklása,

öt felvonásban.

Mert elhatároztam, hogy tragédiám a szenvedés tragédiája lesz. Hőse az első felvo-

A mikor Károly Lajos kir. herczeg ki lovasság tábornoki ruháját viselte és aki az arany gypjas és Szent-István rendekkel volt ékesítve helyet foglalt Müller Kálmán megadta a jelt arra hogy a karzaton álló Budai dalárda rázendítsen az ez alkalomra Sélly Gyula által megkomponált és által dirigált hymuszra. A Budai dalárda ezenül is a maga briliáns módjával adta elő a szép kart melyet a közönség állva halgatott meg. Elhangozván az utolsó itemek is, — felállt az elnöki asztal mellől Hieronymi Károly magy. kir. belügyminiszter (kinek oldalán Schlauch bíbornok osztoszkodott meg az elnökség tisztjében) és felolvasott egy francia üdvözlő beszédet melynek nagy hatása volt.

Károly Lajos főherczeg beszéde.

Most következett a megnyitási ünnep legfontosabb mozzanata: Károly Lajos főherczeg beszéde.

Egyszerre csönd lett, mélységes ünnepi csönd.

A várakozás és a figyelem felesigazott mértékben vett erőt a közönségen.

Az imént még mozgó s hullámzó parkett közönség nem titkolhatta kíváncsiságát, mely összpontosult e kérdésben:

— Milyen nyelven fog beszélni a főherczeg?

Az elégedettség, megkönnyebbülés lehelletét lehetett érezni a zsufolt terem forró levegőjében, mikor azt hallották, hogy a főherczeg francziál beszélt, mert voltak, a kik azt hitték, hogy a nemzetközi érintkezés nyelvétől a németet választja.

Lelkes éljenzés szakította meg az értetű, messzehangzó hangon elmondott beszéd minden második mondatát.

Egyszerre aztán viharos éljen harsozott fel.

Mintha üde, szabad levegő csapott volna be a szép budai hegyek felől, a király lak homlokáról, az elzárt falakon át. Vége alig akart szakadni az éljenzésnek: a főherczeg magyar nyelven zárta be beszédét.

Beszéde magyar fordításban így hangzik:

Uraim!

Öröndek, hogy nekem jutott a szerencse, hogy e kongresszus legmagasabb védnöke ő felsége a császári és királyi nevében üdvözölhetem önöket.

Ez már a nyolczadik alkalom, hogy minden nemzet, minden állam egybegyűjtj erőit, munkásságát és buzgalmát szolgálatára a humanizmusnak és a civilizációznak. (Zajos éljenzés.)

Ebben az illusztris gyűlésben, e kiváló környezetben szükségtelen külön kiemelnem a higiéniai kiváló fontosságát, an-

nástól kezdve az utolsóig folyton haldoklik. A fájdalom, a haldoklás nagyszerű variációt lehet benne feltüntetni. — Ezt a darabot minden beteg megnézi — met az élettel megvalósulás valóságos tanfolyama lesz. Hőse, a kit ily kiszámított kegyetelenséggel, lassu halállal akartam elpusztítani, Mithridateszt választottam, a kire tudvalevőleg nem hatott a gyilkos méreg, végre is egy rabszolga döfte agyon. Hősem kinajt fokozni akartam azzal, hogy haldoklása közben mind a kétszáz feleségét elcsábítták az ellenségei. A szin egyfelén a legmerészebb értelembe vett idyllek, másik oldalán a halál tiprása alatt vonagló fejedelm! Egyfelől a gyönyörteljes élet, másfelől a szörnyű enyészet! A hatás mindeu képzelmet felülhaladó lesz. A közönség rögtön megkezdí az adakozást a szobromra.

És tessék elhinni, a darab majdnem elkészült. A mig irtam: éreztem, hogy Shakespeare szelleme ott lebeg felettem és diktálja a szavakat, melyeket Hősem ajkára adtam, Mithridatesz olyan dikeziókat tartott, a minőre csak egy ember képes, a kinek a bel sejtében a gyilkos méreg dolgozik. A manisz-kriptum tele volt aláhuzott utasításokkal: sőhajt; hörög; vonaglik.

A darabot persze annyiszor átolvastam, elszavaltam, hogy végre az agyongyötrött kézirat úgy nézett ki, mintha kiszolgált volna a sajtosnál.

Csak az utolsó tollvonás hiányzott. Azt nem tudtam elhatározni: vajjon tartson-e Mithridatesz még egy monologot, mikor a rabszolga már keresztülszurta, vagy elégelje meg öt felvonásos kinszenvedését és bucsuzslan váljék el az árnyékvilágtól?

Sétálni mentem, hogy azalatt tisztára jöjjeek a nagy kérdéssel. Az idő is tragikus volt. — A szürke ég épen megszűnt sirni. Könycsepp ragyogott felém mindenünnen, a merre tekintettem. Hideg szél szárnya legyezett. Ez már az őszfészkekből repült ide, ez a

AZ „ELLENZÉK“ TÁRCZÁJA.

1894. Szeptember 5.

Mikor én szinműiró akartam lenni.

A darab gyalázatosan megbukott. — A színészeket lepiszezték, kifityölték, lehurrogatták. A közönség annyira ment bosszúvágyában, hogy kitapsolta a szerzőt — a boldogtalan kitámasztott, mekkora lón meglepetése, midőn hagymazápor fogadta! Soha ilyen botrányos bukás még nem fordult elő Kátyufalván, pedig az ott nyaraló szintársulat ternót vélt csinálni Kása Friczi patikus gyakornok, helybeli szerző darabjával. A siker helyett a skandalum akkora volt, hogy a rendőrség el akarta fogni a szerzőt, helyesen okoskodván hogy ő az oka mindennek.

Ez a színházi est érlelte bennem szilárd elhatározásá abbeli, régi vágyamat, hogy én is szindarabot fogok írni.

Én ugyanis éppen az est ellenkezőjét képzeltem el. Ha az a közönség tapsolni, tombolni, lelkesedésben az égig emelkedni kezd — ha a szerzőt virágzáporral, riadó éljenzéssel fogadják, kifogja a kocsijából a lovakat, (noha igaz, hogy nem volt kocsija) és a vállán viszi haza. Mily öröm, mily dicsőség lesz az! Mily megérdemelt jutalma a munkának: kivált ha az a szerző én leszek.

Mióta az eszem tudom, mindig azzal a gondolattal foglalkoztam, hogy én népszínművet fogok írni. Könyvtáramat csupa szinművek képezték. Shakespeare eredetiben olvastam, — daczára annak, hogy nem értek angolul, de hiszen sokan, többek közt a komensátorok még a saját nyelvükön sem értik a britt-óriást.

nak nagyszerű és nemes czélját és a demografiát, melynek fejlesztése egyik fő czélja a tudomány birodalmának és diadala a közös munka eredménye. Ez most a mi fő igyekezetünk is és megnyerte a rokonszenvet ahhoz a törekvéshez, mit most is kifejtünk.

Az előbbi kongresszusok tagjainak az volt czéljuk, hogy meghozott határozataik végrehajtassanak, a gyakorlatban érvényesüljenek s ez már is meghozta a gyümölcsöt. Nem tervezkedem ki a kérdés számos részletére s csak arra szorítkozom, hogy a különböző államokban új és új rendes tanfolyamokat nyitottak a higiénia- és az önk munkájának ugyanilyen jótékony következményei lesznek e tudomány minden terén és ez hatalmas és gyümölcsöző ágakat fog hajtani.

E tekintetben nagy a bizalom az önk tudományában, bölcsességében és igyekezetében, uraim és kívánom szívemből, hogy tanácskozásuk és munkájuk legyen az Isten áldása.

Ö felsége a császár és király, mint legfőbb védnök nevében, a kongresszust megnyitottnak nyilvánított. (Zajos éljenzés.)

A következő szavakkal a főherceg magyar nyelven fejezte be beszédét:

Üdvözlöm végtére, (Zajos éljenzés) Magyarországot szép fővárosát azon kiténtetés alkalmából, hogy e tekintélyes gyülekezet, fontos és üdvös tevékenységének kifejtésére ezuttal e helyet választotta, hol mint nem kétem a hagyományos magyar vendégszeretetet a gyülekezet tagjainak farsadóságos működését egyszersmind a lehetőségig kellemessé is fogja tenni. (Élénk éljenzés.) Szívemből kívánom, hogy a működés eredménye s a hozandó határozatok, mint az összes emberiség üdvére, úgy különösen Magyarországot jótételező előmozdítására is szolgáljanak. (Szűnni nem akaró zajos éljenzés.)

A főváros nevében.

Ezután Ráth Károly főpolgármester üdvözlő hosszabb beszédében a tudományak kongresszusra összegyűlt bajnokait, a legmélyebb hálát és hódolat kifejezésével járulván, mindenekelőtt ö felsége valamint a fenséges helyettese elé, mert a kongresszus védnökének elfogadása által annak tekintélyét és működésének sikerét biztosítja. (Élénk éljenzés.) A főváros közönsége örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy igaz hódolatát fejezze ki a tudomány eme főfontosságú ágának képviselői iránt.

Az idegen képviselők.

Ezután a vendég államok képviselőinek beszédét követték. A német kormány képviselőiben Schel titkos tanácsos köszönt meg a kongresszusra való meghívást, valamint ö felségének illetőleg Károly Lajos főhercegnek kegyes támogatását, mely még inkább arra serkenti a kongresszus németországi tagjait, hogy a kongresszuson való együttműködés által a Magyarországgal való barátságos köteleket még szorosabbá tegyék. (Élénk éljenzés.)

Az osztrák kormány nevében Snamasch Kerney, a bécsi statisztikai központi bizottság elnöke üdvözlötte a kongresszust

Majd a belga kormány nevében Crogh beszélt hosszabb; az osztrák kormánynevében ismét Kuse, az alsóausztriai egészségügyi tanács elnöke.

Beszélt még: Horvát-Szlavonországi az Egyesült Államok, Anglia, Görögország, Oroszország, Franciaország, Spanyolország, Lengyelország, Szerbia, Törökország, Svédország, Schweiz stb. nevében, többnyire francia nyelven.

A külföldi beszédek között legnagyobb hatást Franciaország, Svájc és Oroszország képviselőinek beszédei keltettek.

Végül Gerlóczy Károly alpolgármester mondott befejező rövid francia beszédében köszönetet a kongresszus tagjainak megjelenésükért.

Ekkor felcsendül a karzaton a magyar Himnusz. Szívből és szívhez szöveve énekelte az „Isten áldd meg a magyart” a budai dalárda.

Az emelvényen egyszerre fölemelkedtek a magyar diszruhás előkelőségek.

Gyorsan fölállott most Boston egyenruhás küldötte és sorra aztán a többiek mind. Sajátságos, gyönyörű volt látni a meghatott arczokat. A magyar himnusz értelmes, komoly melódia útát talált a velünk érezők szívéhez.

Károly Lajos főherceg egyszerre katonásan fölállott. Folytonosan a karzat felé fordulva hallgatta a Himnuszt, melynek szövegében melán zengett a panasz:

„Megbűnhődte már e nép

A multat s jövőjét.”

A főherceg a Himnusz befejezése után is állva maradt egy-két pillanatig, míg a közönség taláradt lelkesedéssel éljenzett.

Ezután a főherceg az éljenző közönség között kifelé indult s ezzel a megnyitási ünnepély véget ért.

Kiállítás a múgyetemen.

A kongresszus alkalmából a múgyetem helyiségeiben rendezett (s általunk már ismertett) kiállítást hivatalosan ma délután fél két órákor nyitották meg.

A kongresszusi tagok a vigadói ünnepélyről egyenesen a kiállításra hajtottak. A múzeum-körúton nagy közönség gyűlt össze abban a hitben, hogy a főherceg is eljön a kiállítás megnyitására.

A főherceg azonban a Vigadóból egyenesen haza hajtatott.

A kiállítás bejáratánál Tormay Béla miniszteri tanácsos, a kiállítási bizottság elnöke üdvözlötte Hieronymi Károly belügyminisztert és Schlauch Lőrincz bíboros püspököt, mint a kongresszus elnöket.

Hieronymi belügyminiszter rövid beszédében kiemelte a kiállítás fontosságát s melegen megköszönte Tormay Béla és Kresz Géza, a kiállítás érdekében való fáradozásait.

Ezután Hieronymi a kiállítást megnyitotta és Wekerle miniszterelnökkel együtt nagyjában megtekintette a kiállított tárgyakat.

A kongresszusi tagok a kiállítás megnyitását, az előrehaladt idő miatt csak csekély számban vettek részt.

Semmelweis emléke.

Mintegy 400—500 kongresszusi tag jelenlétében délután három órákor volt az akadémia nagy termében az első kongresszusi tudományos ülés, melyet a kongresszus Semmelweis, a világhírű magyar orvos emlékeztetének áldozott. Az ünnepélyen ott volt az elhunyt tudós özvegye is.

Az ülést Kémarszky Tivadar egyetemi tanár, a Semmelweis-bizottság elnöke nyitotta meg, jelezvén egyúttal beszédében, hogy a bizottság eddig a Semmelweis alapra 12,586 forintot gyűjtött.

Ezután Huepe Tódor Nándor prágai egyetemi tanár tartott emlékbeszédet Semmelweis Ignác Fülöp fölött.

Ezután a jelen voltak kocnikon kivonultak a keresepi-utí temetőbe, megkoszorúzni Semmelweis emléket. A kongresszus tagjai 5 órákor érkeztek meg a bérkocsikon és dr. Fodor József egyetemi tanár kalauzálása mellett vonultak a sírhoz.

Az ünnepiességre megjelentek a Semmelweis család tagjai is, köztük a nagy hírű tudósok özvegye, a kik szép koszorút helyeztek el a síron ezzel a felirattal:

„Özvegye és gyermekei a korán elhunyt drága férjnek és atyának.”

Az első beszédet a Semmelweis-bizottság elnöke, Kémarszky professzor tartotta, magasztalva a nagy tudós hervadtán érdemeit.

Utána Duka Tivadar az Angliában élő nagy hírű hazánkfi mondott angol nyelven s végül Chautemesse párisi kiküldött francia nyelven beszédet. A kongresszus koszorúját Duka Tivadar helyezte a síremlékre.

A koszorú két szalgáján a következő feliratok vannak: „A la memoire Semmelweis — Le VIII. Congrès international d'hygiène et de démographie.”

A család tagjai a szónokoknak kézzsoritással fejezték ki a köszönetüket.

A mentő-egyesületnél.

Délután fél hat órákor a kongresszus tagjai közül mintegy százán meglátogatták a budapesti mentő-egyesületnek helyiségeit.

Dr. Kresz Géza igazgató, a mentő-egyesület tisztikara élén előzően udvariassággal fogadta és kalauzolta a vendégeket, kiknek nagyobb részt ausztriai és németországi tudósok voltak. Ez okból Kresz Géza németül magyarázott, de dr. Kovácsnak is akadt hatékony hallgatója, kiknek ö francia nyelven ismertette a mentő-egyesületet.

A vendégeket végig vezették a védhímlő oltási intézetben, védhímlőnyirk termelő intézetben, majd a mentő-egyesület helyiségeiben, hol dr. Kresz Géza lelkes beszédében üdvözlötte őket s egyúttal megismertette az egyesület alakulásának történetével.

Az összes felszerelések és helyiségek megtekintése után a vendégek megköszönte az előzőeken kalauzálást, távoztak.

Fogadás az udvarnál.

A mai nap ünnepélyeinek befejezője a budai-várban adott fogadó estély volt.

Az udvari estélyre a kongresszus tagjai közül teljes számban meghívták a külföldi képviselőket, továbbá a rendezőség egy részét és a magyarországi törvényhatósági küldötteket.

A kellemetlen esős idő megrontotta az esti felvonulást. Zárt kocnikban húzódtak

meg a notabilitások, míg a budai várak kilátott ablakaiban úgy tűndöklöttek, mint elhomályosíthatlan csillagszemek.

A fogadás a délszaki növényekkel díszített s villannyal világított díszteremben volt.

Fél nyolcz után kevéssel megérkezett Schlauch bíbornok püspök, kinek jöttét pálcakopogás jelzé, — később Fejérváry báró Hieronymi és Josipovich miniszterek jöttek utóbb Wekerle miniszterelnök.

Pontban 8 órákor megadta a hármaspálczaütést Pusch kamara-fourier a sorok szétnyitlalt és Loebenstein kormánytanácsos előlépése nyomában belépett a terembe Károly Lajos főherceg, ki király ö felségét a kongresszus védnökiségében képviseli. A főherceg magyar tábornoki campagne attilát viselt; kíséretében gróf Pejaceserics László főudvarmester és gróf Szapáry, főhadnagy kamarás lépdelt.

A főherceg a terem déli végére ment és ott Schlauch bíbornokot, utána Wekerle kormányelnököt, báró Fejérváry minisztert és herceg Lobkowitz hadtestparancsnokot szólította meg. Ezután Hieronymi belügyminiszter, mint a kongresszus elnöke megkezdte a kongresszus külföldi tagjainak bemutatását, kikkel németül és illetőleg francziul hosszabb ideig igen élénken társalgott a főherceg, egyenkint mindeniknek szakjába vágó kérdésekről, esetleg hazai viszonyairól kérdezősködött.

A fogadás alatt frissítőket és csukorne-műt hordott körül az udvari szolgaszemélyzet.

A fogadás másfél óráig tartott. Fél tízkor a főherceg az előbb irt rendben terembe vonult vissza és a palota termei kiürültek. A magyarországiak közül a következők mutatattak be:

Fehér Ipoly, Láng Lajos, dr. Hügye, dr. Korányi Frigyes és végül dr. Müller Kálmán, kinek elismerését fejezte ki a sikeres rendezés felett.

A fogadó-estély kevéssel tíz óra előtt bevégeződött.

Károly Lajos főherceg a reggel nyolcz órai vonattal utazik Bécsbe. Ugyanezzel a vonattal megy a főudvarmesteri hivatal. Loebenstein kormánytanácsos, Kállay udvari tanácsos és a szolgaszemélyzet.

Új adat az apionról.

Írta: Gróf Teleki Arvéd.

Hogy multkorí vészkiállításom heremag termésként romlását illetőleg nem volt alap-talan azt bizonyítja idáig 2 birtokomon 2 egymástól távoli megyében, összesen 400 kat. holdat kitevő heremag termő területemen végzett hivatalos rovarkérdés, mely adó-elengedés czéljából kétharmad kárt konstátált.

Hogy ezen tetemes kár, mely tényleg még súlyosabbnak bizonyul, a rendkívül aszály által is elősegített, az világos, mivel a here kevésbé dusan fejlődött és virágzott mint más évben, másrészt pedig mivel száraz nyáron minden rovar messé módon képes szaporodni. Ép ezen szaporodást illetőleg észlelem azt, hogy világért sem tartja be az apion a könyvekben számára előirt évenkénti 2 generációról való gondoskodást, hanem lévén a mi hegyi flóránk májusától—novemberig szakadatlanul virágzó lóhere fajokkal ellátva, az

apion pedig képes teljesen kifejelett példányokat szaporítani, nem is igen vár be holmi június és augusztus kitűzött határidőket hanem minden példány, illetőleg párt magának gondoskodik életfunkciói leggyorsabb átélésért és kettőnél legalább kétszer több generáció előállítására.

Legjobb bizonyíték erre nézve az, hogy az egész nyár folyamán itten heretáblák réteken és minden herét termő földön folytonosan lehet konstatálni az apionnak jelenlétét és pedig álca, báb, kibuvó, párzó, heretáblát átlukgató és petét rakó bogár alakjában egyidejűleg.

Az elméleti ilyenformán eltérő természetű magyarázza meg az apion rohamos terjedését, nem pedig a heretáblák tulajdonságát, melyről már kezdenek beszélni. Hogy ez mennyire nem áll, azt bizonyítja az a helyi megyékől kivitt heremag 200—300 kocsiira rugó aránylag csekély mennyisége.

Hiszzen ha az országrész gazdaságosága valamely okoszerű fordát tartva be pl. földének egyhatod—egynolczad részén termelt a heremagot, akkor már egyetlen megyéből is nagyobbra kellene lenni az exportnak, mint a mennyi jelenleg 15 megyéről van kimutatva. Hogy egyes gazdaságok összes károsait tehát a terület egyharmad—egynegyedét bevetik herével az sajnos megtörténik, és ezzel szemben bántulatos az, hogy mily lassan terjed országos átlagban a takarmányfélék és ezek magvainak termelése.

A taltermelés hangzatosabba folytán a hagyjuk tehát magunkat félrevezetettnek. De az elméleti előtő fentközlött észletem folytán szükségesnek látom hogy az írtak möl-jait még tüzetesebb vizsgálat alá vonjuk mert az így még nehezebbé tétetik miután a rovar generáció meghaladják feltételezett számát de meg mivel a rovar átváltozásai nem történnek ugyanazon időben és így voloszná, hogy évenként 1—2 írtási művelet nem felel meg hanem többszörös válik szükségessé mint némely gombabetegegnél, mely ellen 3—4—10-szer szükséges per-metezni.

Itt tehát jóg az írtak szükségességét, hogy az írtás módon minél gyorsabban és minél többek által tésések tanulmány tárgyává mivel ha a dogot menetére hagyjuk hazánk hegyes vidékei mondhatni egyedüli jövedelmező terményét lesznek rövid 1—2 év alatt megfosztva.

Kém a színházban.

Jó Makróczy János, a ki színházi pénz-tárnok és tíres óráiban szindarab író, a mely üzemet, hol nyíltan, hol titokban folytat, — mindig talál magának vagy nihilistát, vagy anarchistát, vagy pedig valami szelidebb fajta kémét. Ezeket a felfedezéseket rendszeren akkor szokta megejteni, mikor vagy szülői-van a színház, vagy kong az ürességtől.

Annál meglepőbb volt ráim nézve látni, hogy az este a közepes publikum daczára s misztikus arczal fordult felém és titokzatos hangon sugta:

- Láttad?
- Mi az isten csodáját.
- Ott előlről a harmadik sorban a 7-ik számon jobbra egy ember ül. Egy szörnyű ember. Tüskés szakállal és bajusszal, hosszú hajjal, világos kabátban és egyzylinderrel aközében. Minden embert áthatóan néz és szörny szemével majd átfurja azt, kire tekintet veti. Egyik zsebében irományok rajzol, másik zsebében egy dobost láttam. Az bizony a bomba lesz. Előadás előtt sokáig nézte a fellegrár oldalát és aztán elvonult, hogy le-rajzolja. Ez barátom nem tiszta dolog.

— De arról haladéktalanul gondolkodnia kell.

Fogadja el a tanácsomat — ösmerje a gyermekét, és vigye haza magával.

— Oh, boldogság! Ugyan miért — Vigye haza magával! — ismételte Dick. Ön ismét szabad — ismét megváltotta — de a gyermeke iránti felelősséget nem tagadhatja el, és remélem, hogy nem is kívánja azt tenni. Ösmerjen be mindent. Ön imádja az anyját. Ha nyíltan és egyenesen lép fel egy perc alatt túl esik minden nehézség; de ha nem követi a tanácsomat, folytonos kellemetlensége lesz egy olyan élet tartásával, amit nem érdemes eltölteni, és mindig előtte lesz az a eshetőség, hogy valamelyik nap világgosságra jön minden. E-jön most velem a cötegebe?

Alfréd, ki e váratlan barátnak megkapta azt a tanácsot, mire gyengeségének szüksége volt — beleegyezett. Elment abba a cötegebe hol a felesége halva fektött, látta és ösmerete a gyermekét, a háziaszonytól pént hagyott a temetésre, és úgy intézkedett, hogy a következő napon elviszi a gyermekét. Alfréd gyenge természetű volt és bizony, de szerencsétlenül házasságának ügyében nem egészen ö volt a hibás, és nem volt még oly romlott, hogy részvétet ne érdemelt volna.

— Isteneim mondom, — mondá, amit a szekerem ismét elfoglalta Dick mellett a helyét — ha tegnap este azt mondta volna nekem valaki, hogy azt fogom cselekedni amit most cselekedtem, nevettem volna rajta mint bolondnak! És tudja — még nem jöttem ki a bajból!

Félek tőle, hogy mit fog az anyám mondani, és nagyon valószínű, hogy az utolsó pillanatban elhagy a bátorságom és halgatom.

(Folyt. köv.)

hűvös szárnyu madár! Menekülnöm kellett előle.

Szobámba érve, azon vettem észre, hogy a gyöngéd figyelmet nem kerülte el, hogy a sétatól hazatérve, jól fog esni a meleg szoba. Jóságos kezek patthogó lángokat élesztettek a kandallóban. Ö volt az, az én csöcsap tündérlém, az én kegyetlen imádottnak.

Eszembe jutott, hogy miután a tragédiát megírtam: semmi szükségem többé a boldogtalan szerelemre, mégis jó volna hát a boldog szerelemre szert tenni.

Szívdobogva közeledtem feléje.

A kicsi a kandalló előtt guggolva, nem vett észre és szorgalmasan iparkodott azon, hogy a kissé nedves fát egy csomó tele irt, csafrangos papirossal minél jobban lángra élessze.

Vészkiáltás tört elő a keblemből.

— Szerencsétlen! jajdultam fel oly elkeseredetten, hogy a szegény kicsike maga is megijedt és nagy özike szemével nézett reám, hogy mit vétett?

— A tragédiám! A jövőm! jajveszékeltem én és megsemmisülve rogytam a pam-lagra.

A buzgó kis kályhafűtő minék nézhette az asztalomon heverő összerongyolt papirossat, mint tűzbe való rongynak?

Az én jövőm gyilkosa, az én szívem szerelme pedig odajött hozzám bocsánatot kérni, vigasztalni. Mondott nekem olyan szép szavakat, a minőket soha sem hallottak galambjai. Teljesen méltányolni tudta a fájdalmat, hogy egy öt felvonásos haldoklásnak ily rut tűzhalállal kell végződnie. Hallottam a jóságos szavait éreztem a mély, részvevő szíve dobogását. És egyszer csak azon vettem észre, hogy együtt zokogunk.

És egyszer csak — együtt mosolyogtunk.

Kedveském, a ki ki akart engesztelni, nem állott ellent élelésemnek, engedte, hogy karjaimmal magamból szorítsam, engedte, hogy Mithridatesz haldoklását felede, az életéről: két szerető szív boldog életéről beszéljek neki.

És tragédiám lángjánál csattantak össze ajkaink.

És így tehát mégis tragédiám tett boldoggá és alapította meg jövőmet.

Malicziosus emberek azt mondják: ez azért van, mert a feleségem azt elégette. Meglehet.

FLOTT.

Egy rettenetes család.

— Angol regény. —

A MOCSÁRON LÉVŐ HÁZ SZERZŐJÉTŐL.

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

XXII.

(Folytatás.)

(53)

Aggodalommal eltelve Dick miatt, szegyenkedve a szegényteljes történet felett egy kissé kételkedve, de változhatatlan szeretetet érezve iránta, Pamela a két kezébe rejtette az arczát. Még az anyja is a ki észre nem véve állott a háttérben, meg volt hatva a leánya és a Dick felindulása által. Mert látta, a mint az ifjú szeretettel és szomoruan nyugtatta feléje a kezét, míg az eltakarva tartotta a szemét.

— Pamela, nézz ide, — mondá végre Dick suttogó hangon, melyet a leány alig tudott megérteni — ez nem igaz — egy szó sem igaz belőle! Elhiszed nekem?

— Igen.

— Ugy, hát csókolj meg ha tetszik.

Pamela rögtön megcsókolta, Bleanné nem mert bele avatkozni, mert, miután azt tapasztalta, hogy az egyikkel is alig tudott elbánni, bizonyos volt benne, hogy a kettővel együttesen semmire sem tudott volna menni — tehát eltűnt.

Pamela és Dick alig váltottak egy pár szót, midőn a szalon ajtaja megnyílt és Alfréd miután Jankától elbucszott és gyanítva hogy az előszobában érdekes természeti jelenet folyik, kilépett onnét.

— Oh, — kiáltá Alfréd szárazon, — tehát St. Rhadegund ur ismét jól érzi magát.

— Nem egészen, — válaszolá Dick, kinek a kinézése teljesen igazolta a szavait. Ma jöttem ki először a szobából. A Finch ur szekere künt áll, de még nem tudok hajtani. Lesz szives egy darabig velem jönni?

Modora a rendes nyugodtságot megtartva oly parancsoló volt, hogy Alfréd miután néhány másodpercig bámulva nézett rá, engedett a felszólításnak. Pamela mind a két férfival kezét szorította, kikísérte őket, látta Finch urat, amint az figyelmeztette Dicket, hogy tuleröltette magát és aztán átadta a helyét Alfrédnak.

— Figyelmeztetnem kellene önt — mondá Dick miután az általa megjelölt irányban egy kis utat tettek — hogy olyan helyre viszem, ami ön előtt nagyon kellemetlen látogatásnak fog bizonyulni.

Alfréd megrögtön és valószínűleg gyanítani kezdte az igazságot.

— Hogy érti azt? Mi baja önnök az én dolgommal? Aztán a lovat hirtelen megállítva azt tette utána — én nem akarom öt látni!

— Ah! — mondá Dick.

Alfréd le akart szállani.

— Csak nem hagyhat így magura? — mondá Dick.

— Kiváncsi voltam a rejtélyes idegen-
Csakugyan ott ült a kijelölt helyen. Bűsz-
mint egy Caesar. Beretvált arczán ször-
nyű bujassággal vert ki a régen nem kaszált
szusz és szakál. Sápaddva tántorogtam Já-
noshoz.

— Veszve vagyunk!
— Ah — kiáltott János. Robbanás tör-
tén?

— Még nem de a katasztrófa minden
állanban várható...

Az első felvonásnak vége. A rejtélyes
idegen kilép a színházból és ismét a felleg-
vár oldalát vizsgálja. A pillanat alkalmával
meg kell csipni a veszélyes embert. Rendör-
szakos. Lassu szóval. Tanácskozás és a kö-
vetkező pillanatban a következő jelenet bon-
tázódik ki:

Rendő: A törvény nevében ki ön?
Idegen: Hegyvölgyi Elemér író és
munkos.

— Én. Paff!
János. Puff!

(szünet után)
Én. Irótlár, engedje megszorítanom a
kötet.

János. Művész! Engedje, hogy
megöllejem.

Idegen. Ah uraim! (zsebébe nyúl és
kitalál egy dobozt ránt elő.)

Én. (Rémülve.) Hah árulás!
János. (Szédülve.) Bomba!

Idegen. (Elhítve.) Dehogyan uraim.
Táskát!

(szünet után)
Én. (Édesen.) Barátom!

János. (Mézesen.) Pályatárs!
Idegen. (Ékesen.) Szeretteimmel együtt
mi jó? (Ölelkeznek.)

(szünet után)
Én. Miért tetszett nézni a fellegvárt?

János. Miért oh miért?

Idegen. Legújabb drámám hátsó füg-
gelyéhez rajzoltam e regényes valóságot.

Tableaux.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 4.

Szeptember 1-jével új előfizetési
nyitottunk lapunkra.

Előfizetheti lehet bármely naptól
kezdve.

— Kolozsvármegye igazgató választ-
mánya f. hó 11-én délután 3 órakor tartja
ülését, melyen a legtöbb adófizető vármegye
bizottsági tagok 1895. évi névjegyzékét
fogja összeállítani. A m. kir. adóhivatalok ál-
tal megküldött adókimutatások mai napon
az alispáni hivatalban 8 napi közzéadásra ki-
tették. Azok, kik az 1886. évi XXI. t. cz.
26 §-a kedvezményeit igénybe venni óhaj-
tják, az igazoló választmánya előtt az ülés
tartama alatt szóval vagy írásban jelentkezni
s jogosultságukat igazolni kötelesek. A ki
nem jelentkezett, vagy jogosultságát igazolni
nem tudja, az adó kétszeres beszámításának
kedvezményétől ezen egy alkalomra eszik.

— Korai dícséret volt az, mit a vízve-
zetési csatornázás munkálatainak gyorsaságá-
ért hangoztattunk. A buzgóság megapadt és
a munka megsappant. Legalább arra enged
következtetni az a körülírás, hogy a Bel-
magyar utca végén a csatorna ásás miatt
napokkal ez előtt kibontattak egy régi dögle-
letes kanálst s az még mais ott bűzlök és jó
kora helyen berondítja a levegőt. Nem is
jegyzik senki azt betönni. Már pedig ha
valami ez ugyancsak gyors munkát kíván.
Továbbá a csövek lerakási vonalában miután
a leveztető csatorna kitisztítva nem lett, bűz-
lőtt pocsolják képződtek, melyek a levegőt
az egész utca hosszában megfertőztetik. Az
utazóra nyíló ablakokat kinyitni sem lehet
ez undok szag miatt. A hatóság szigorúan
utasítja a vállalkozók munkálat. vezetőjét,
hogy szüntesse meg e tarthatatlan állpottot.

— Színház. Tegnap este is a „Sötét
titok” aratta diadalát a színházban. Közön-
ség nem volt ugyan nagy számban, de azért
szépen megtelt a nézőtér az estéli előadásra is.

— Ditrői jubilált. Tegnap este a „Sötét
titok” előadásának kezdetén Mészáros
Kálmán színházi titkár sötétben kezdett bo-
rongani. Agyában is sötét titoknak derén-
gése villant meg. Ezután nem a repülő gép
nagy problémája foglalkoztatta magasan hor-
dott fejének agytömecseit, hanem azt sötétte
ki emlékezetének fényes görögützénél, mi-
szerint hét esztendőre annak, hogy Ditrői
Mór dirigálója és legfőbb papja Kolozsvárt
Thalia változatos, derűs, boros éghajlatu
templomának. Hét esztendő! Jelentős szám.
Volt egy háború, a melyik hét esztendőig
tartott és hét csillagból van a gönczöl sze-
ker és egy hétben hét nap van, sőt a fer-
bliben a ki hét hatost blindel, azt mondja,
hogy zsidó-szám és a ki hetedik gyermek,
az a földnek legszerencsésebb halandója. És

folytathatók ezt még sokáig. Azonban a
földolog a jubileum. Fogta hát Mészáros ke-
zébe a kapacitálás gyepölőszárát és toborza
czimborákat, kiknek élén üdvözlé a directort
hét éves kolozsvári igazgatóságának súlyos
gondokkal terhelt végvárán. Mondván, hogy
ezen hét esztendő volt a hét kövér téhen és an-
nak idejében. „Vajha nagy volna” — sohaj-
tott Ditrői, ki átérvén a csereponia belső
intenióit meghiyta a „körülállókát Bodóné-
hoz egy kis barátságos rostélyosra. Fecerunt
magnum áldomás! Volt ám közbe pohárkö-
szöntő is és jó kívánság quantum satis! A
szerencse kíváncsihoz csatlakozunk mi is, saj-
nálva, hogy uem gyönyörködhettünk a bo-
héme vacsora vig hangulatában és Ozorai
Adolf fejedelmi étvágában.

— Ugron Gábor kegyelete. A
székely-kereszturi választókerület független-
ségi és 48-as pártjának közelebből elhalt
elnöke, új-székei Rafay Károly iránt Ugron
Gábor országgyűlési képviselő megtisztelő ba-
rátsággal viseltetett. Halála felett érzett rész-
vétének, mint tudósítónk írja, azáltal is kife-
jezést kívánt adni, hogy a halott koporsója
felett Barabás Lajos székelykereszturi uni-
tárius lelkész által mondott beszédet és imát
ezzer példányba kinyomatta és a székely nép
között, az elhunyt emléke fentartása végett,
kiosztotta.

— Tisza Kálmán nagyvárad beszédje
nem tartalmaz semmi olyant, a mit már ne
hallottunk volna az unalmaságig. Híve a köz-
sösgyennek: tehát osztrák. Híve a főispáni
omnipotenciának: tehát zsarnok. Híve a kor-
mánypolitikájának: tehát önző. Ellensége a
függetlenségi eszméknek: tehát hazafiatalan.
Ez a kövített éppen olyan ravasz kortes,
mint az egykori generalis. Olyan már mint a
rosz óra — akármint mutasson senkinek hisz
neki.

— Csirkefogók elszaporodásáról veszünk
hírt a polgárság köréből. Az apróbb lopások
napi rendben vannak és a rendőrség tehetet-
lentül áll a gazemberekkel szemben. Ugy lát-
szik, hogy a Fáy halálával beállt helyzetet
igyekeznek a betörők kihasználni, de aligha
czélt érnek, mert a rendőrség már is bo-
szút forralva erőlyes akcióra szánta magát.
Csakhogy aztán ez az actio ne késsék ám
sokáig.

— Nyomdász-jubileum. A kolozsvári
nyomdászok serényen buzgólkodnak azon,
hogy e nálunk ritka ünnepélyt minél fényes-
sebbé tegyék. A buzgó rendezőségnek a Pol-
gári Dalegyeleten kívül sikerült még Kemény
Minka kisasszonyt a színi-tanoda tehetséges
növekedését is az ünnepélyen való közremű-
ködésére megnyerni, továbbá egy rendkívüli
diszes miniatűr emlékkönyvet készítenek, me-
lyet az ünnepélyen megjelenők díjtalanul
kapnak meg. — Szóval, mindenfelé arra
mutat hogy szept. 8-án hozzájárul illően kitesz-
nek magukért a kolozsvári sajtó munkásai
s így szívesen ajánljuk őket a közönség párt-
fogására.

— Elvesztett papagáj. A mult pénteken
a Belmonostor utcában egy papagáj kalit-
kájából megugrott. A megtaláló vagy a ki
tud valamit a szökevény madárról, ha jelen-
tést tesz a rendőrségnek, — illő jutalomban
részesül.

— Bál M.-Ludason. M. Ludason,
f. hó 22-én a községháza termeiben ennek
alapja javára zártkörű táncszármazóm rendezte-
tik. A rendezőség élén, mint házi asszonyok: a
Gróf Bethlen Géza és gr. Teleki Lászlóné
állanak, továbbá védnökök: Beldi Ákos gróf
Bethlen Sándor gr. Kendeffy Gyula, Rediger
Béla, Bethlen Balázs gr., Kemény Pál báró,
Keresztes Áron, Sándor János, Teleki Miklós
gróf. A rendező bizottság élén pedig: Be-
tegh Miklós, elnök. Ajtai Géza, Bethlen Jó-
zsef gróf, Betegh Sándor ifj., Felföldi Béla,
elnökök. Ince Antal pénztárnok, Pozsonyi
Gábor ifj., Jégző, Csegezi László, ellenőr.
A fenti válogatott diszes névsor, mint előre is
látjuk a teljes fényes sikert fogja biztosítani.

— Halálgyászolja Kossuthot.
Van Zenta városában, egy derék iparos, Ilkovics
Márk, — a ki Kossuth halálának hírére ki-
tűzte a gyászlobogót és még máig sem vonta be
Ha kérdik tőle, hogy meddig lesz még künn az
a zászló, azt válaszulja, hogy mindaddig a mi-
g ő él, mert magyar ember sohasem gyászolhatja
meg eléggé Kossuth Lajost, ki mindnyájunkért élt
és küzdött. És az esőverte, vihártépet, meg-
fakult zászló leng tovább — dícséretére a derék
házgazdának.

— Az ezredéves kiállítás igaz-
gatója. Az a szallongó hírt hogy Német Imre
nyugalmozott miniszter tanácsos a ezredéves
ország kiállítás igazgatóságától visszalép, külön-
féle félhívatások helyről megzafolták. Azonban
mint igen megbízható forrásból értesülünk a
visszalépés híre a félhívatások ezafolat dacára,
mégis komoly alappal bír. Németh Imre azon
időponttól fogva hogy a tavasszal egy kocsis
elágaztat állandóan beteg s most hosszú közpá-
lyájától teljesen vissza akar vonulni. A keres-
kedelmiügyi miniszteriumban elterjedt hírek sze-
rint, Németh Imre helyébe Schnierer Gyula dr.
miniszteri tanácsost nevezik ki az ezredéves ki-
állítás igazgatójává.

— A debreczeni orsz. tanszer-
kiállítás bezárása — mint tudósítónk
táviratozza — ma történt meg nagy ünnep-
ségek mellett. Az ünnep a ref. főiskola dísz-
termében folyt le. Csiky Lajos, mint a ki-

állítási bizottság elnöke, nagyszabású beszéd-
ben méltatta az elért nagyszerű eredményt.
Összesen 646 kiállítás volt; kik közt 172 ju-
talmat osztottak ki. A kiállítás 8000 ide-
gen látogatta meg. A tiszta jövedelem előre-
láthatólag 1000 frt. mely alapját fogja ké-
pezni egy állandó tanszer-muzeumnak. Ez-
után Kiss Áron püspök mondott szép beszé-
det, melyben jelezte, hogy a milleniumkor
még nagyobb szabású kiállítás rendezése van
tervebe véve. Utána Simonffy Imre polgár-
mester beszélt s a város nevében elismerését
fejezte ki a kiállítás buzgó rendezői előtt,
Ezután a kiállítást bezárták.

— Hazai varrógépgyár. A helyi keres-
kedelmi és iparkamarától vesszük ezen érte-
sítést:

Ez év folyamán alakult Budapest fő és
székvárosban 500,000 frttal egy varrógép-
gyár „Első magyar varrógépgyár részv. társ.”
czég alatt, a mely feladatává tűzte ki, a ha-
zámba betétdülő idegen e nemű gyártmányok
kiszorítását, e hazafias czél eléréséért, egy
a magas kormány, mint Budapest fő- és székvá-
ros közönsége által jelentékeny támogatás-
ban részesül. A vállalat ez év tavaszán meg-
kezdvén üzemét, az első néhány hónapra ter-
jedő idő elteltével. az e téren is külföldi
iparral, most készült versenyre lépni, mely
közdelem — tekintve a külföldi ipar előnyö-
sebb helyzetét — az első hazai e nemű ipar-
vállalatra csak az esetben ígérkezik eredmé-
nyesnek, ha ezen, minden tekintetben a tech-
nikai mai színvonalán álló és a legfokozot-
tabb igényeknek is megfelelni képes iparte-
lep a közönség támogatásában részesül. Ezért
hazafias bizalommal szólítja fel aldirott ka-
mara az érdekelt iparosokat és a nagyközön-
séget, hogy jövőben e nemű szükségleteit e
gyártól szerezzék be, ezáltal ugyanegy csele-
kedettel a hazai ipart is támogatja és saját
magát kitűnő minőségű gyártmánnyal látja el.

— Magyar tanúak a papánál.
Vasárnap reggel 20 magyar „középiskolai tanár
jelen volt a misén melyet a pápa a konzisto-
riális teremben olvasott. A misén kanadai zaránd-
dokok is jelen voltak. A mise után a pápa a
megjelentek mindegyikéhez kegyteljes szavakat
intézett.

— A nemzetközi diákkongres-
szus és románok. A Dreptatea Újabb iz-
gatások cím alatt azt írja, hogy a magyar egye-
temi halgatók már meg keztek az izgatást, noha
még az előadások sem kezdődtek meg. Az izgatás
allatt azt érti a román lapocska, hogy a ma-
gyar egyetemi ifjakk nemzetközi diákkongresszus
történt egybe Budapestre. Annak azonban örült
hogy az idegen diákok nemcsak Felső Magyar-
országba, de Erdélybe is elviszi, mert ha megis-
merik az ottani viszonyokat, bizonyára igaza-
adnak a román panaszoknak. Egyben azt is kö-
veteli a Dreptatea, hogy a román egyetemi hall-
gatóknak is adassék szabadság ily demonstrációk
rendezésére.

— Egy újabb mártír. Luca Vazult
ócsai tanító, ki Lukács Lászlót Gyulafehérvárt
történt áttűzésre alkalmával megölözték, a
Dreptatea szerint gyulafehérvári kir. törvényszék
14 napi fogságra ítélte. Sajnátságos, hogy a vég-
tárgyalás alkalmával az összes gyulafehérvári oláh
ügyvédek betegek voltak s így Luca védő nélkül
maradt.

— Vasúti szerencsétlenség történt vasár-
nap a főváros közelében, hihetleg megint a
mozdonyvezetők hanyagsága következtében.
A tatrai lovasenyrről érkező külön vonattal
összetűzött a kerepesi temető közelében egy
tehervonat. mely a külön vonat két utolsó
kocsiját ledobta a sínparóll. Az utasok
közül nyolczan kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. míg többet
kisebb horzsolás ért a kisiklás folyamán.

— Nihilista katonatisztiek. Az
orosz tisztiek közt egyre jobban hódítanak a
nihilizmus eszméi és újabb időben ismét sok
katona került börtönbe összeesküvés miatt.
Legújabbban — mint Pétervárról jelentik, el-
fogták Szajjev törzskari kapitányt, a ki a 92.
gyalogezredben szolgált. A kapitány a bjelo-
zszki hadi törvényszék elébe került, mely
öt rangjában elvesztésére és tizenöt esztendői
kényszermunkára ítélte.

— Hány ember jut egy szin-
házra? Egy francia lap a színházakról a
következő kimutást közli: Párisban 1 színházra
32,000 ember esik, Berlinben 81,000, Borde-
auxban 84,000, Budapestben 85,000, Hamburg-
113,000, Bécsben 138,000 és Loudonban no-
ha ugyancsak sok a színház, mégis 145,000
ember esik színházra. A lakossághoz mérten
Olaszországnak van a legtöbb színház. Ca-
taniában 9800, lakos esik egy színház
Firenzében 15,000 Bolognában 20,000, Velen-
cében 24,000, Milanóban 30,000, Turinban
ugyanannyi és végre Rómában 31,000 lélek-
re jut egy színház.

— Sajnátságos koreai szokások.
Koreában nem a szobában álló kályhák-
kal, hanem a pinczéből fűtik a lakásokat. Ha
bideg van, tele hányják a pinczét galyakkal,
tűzet gyujtanak alá s rövid idő alatt egyen-
letesen át vannak melegedve a rendesen föld-
szintes házak összes szobái. Ha a fa elégett,
bezárlják a pinczét s így a meleg hosszabb
időn át tart. Az eszkimók után legfálgánkab-
bak a koreaiak a föld kerekességén. Ezért na-
gyon sokat is alszanak. Tulajdonképen min-
dig esznek. Kedvencz eledelük a fiatal kutya-
hus és kedvencz italuk a japáni sör. A to-

kiói császári serfőzdénél München sem szol-
gáltat jobb sört. A koreaiak roppant sok ha-
lat fogyasztanak; a heringet legjobban sze-
retik; ezeket deczemberben fogják és már-
cziusban eszik. Gyümölcsből legtöbb a görög
dinnye; a burgonya törvényesen ki van tiltva
az országból.

— Hadgyakorlatok léghajó-
val. Bécsből telegrafálják: A mult héten
több napon át köteleken tartott léggömbök-
re tett lögyakorlatokról szóló jelentések sze-
rint e gömbökre csak shrapnell-lövegekkel és
ezekkel is csak akkor lehet eredménynyel lö-
völdözni, hogy ha azok 400 méternyi ma-
gasságban vannak. A Budapest nevű léggöm-
böt 300 méternyi magasságban 20 lövés kö-
zül 18, 600 méternyi magasságban pedig 40
lövés közül csak egy találta.

— A királyi pár őszi pro-
grammja. A király, aki szeptember 26-án
a balassa-gyarmati hadgyakorlatok befejezése
után Gödöllőre utazik, ott nyolcz napig fog
tartózkodni. Szeptember végén a király viz-
szatér Bécsbe, mert október hó első nap-
jaira van kitéve a Stájerországi udvari
vadászat, a mely 6—8 napig fog tartani.
A vadászatot részt vesznek még Albert szász
király, Henrik porosz herceg és a bajor
nagyherceg. Az udvari vadászat befejezte után
a király ismét Gödöllőre utazik, a hol a ki-
rályniat együtt hosszabb ideig tartózkodik.
Hír színt a király nő születésnapjára Valéria
kir. hercegnő Stefánia özv. trónörökösné
Korfuva utaznak.

— Nevelendő és sertéshizlaló.
Furcsa világot vet némely emberek gondol-
kozási módjára az az apró hirdetés, melyet
egy német lapban olvasunk: Előkelő család-
nál zeneórtó nevelendő talál alkalmazást. Fize-
tése évi 80 forint és teljes ellátás. Ugyanott
felvétetik egy nő ki a sertés- és baromfi-
tenyésztésben jártas, teljes ellátásért és évi
240 frt fizetésért... Vajjon nem az utóbbi
állásra pályáznak-e majd a tanítónőképződét
végzett, zeneórtó hölgyek?

— Újabb üldözések ezim alatt írja
a Tribuna, hogy aug. 30-án voltak kihallga-
táson Gyulafehérvárt Bacsan Miklós bucsu-
izbitai lelkész, Suna György kerponyesi lel-
kész, Dancu Aurél a Concordia-bánya igaz-
gatója, Toderer Virgil orvos-nővédek és még
többen. Azért hallgatták ki őket, mert na-
gyon melegen fogadták és óvációkban része-
sítették Babutz János lelkész, aki most kiszaba-
dult a kolozsvári fogházból. A jegyzőkönyvet
egyikük sem írta alá, mivel nem oláh nyelven
volt írva, habár a vizsgálobíró minden esz-
közt felhasználta arra, hogy aláírassa velük.
Ezért aztán megdicséri őket a Tribuna.

— Lassale-ünnepély Bécsben.
A vasárnapi Lassale-ünnepélyen körülbelül
7000 munkás vett részt; az ismert munkás-
vezérek több beszédet tartottak. Az ünnepély
a munka dalának éneklésével végződött, bár
záró-dalul a Lassale-himnusz terveték, a
melynek éneklését azonban hatóságilag eltil-
tották.

— Végzett tanárjelölt. (keresz-
tény) a magyar, német, francia, olasz nyel-
vet beszéli, hegedű, cimbalomban jártas, hely-
ben vagy vidéken nevelői állást keres. Aján-
latok „Végzett tanárjelölt” czimen a kiadó-
hivatalba küldendők.

Kerestetik egy francia és angol
tanító egy 15 éves fiu gyermekhez, ki
órát ad.
1—3

E. Kovács Gyulához.

A jelenleg Nagyváradon működő aradi
szintársulatnak egyik ambiciózus tagja Tom-
pa Kálmán, E. Kovács Gyulához az alkalom-
ból, hogy a napokban Nagyváradon átuta-
zott, s ott pár órát időzött, következő verset
írja:

E. Kovács Gyulához!

A fűszál is mely fölfelé törekszik,
Csodálja, hogy a tölgy hatalmasabb!
Fűszál vagyok, ki fölfelé törekszem,
S te, büszke tölgy, hogy megcsodáljalak.

Fűszál vagyok! S te ősi tölgyek disze,
S azoknak is te legdicsőbbje tán;
S miként a fűszál, feltörtem erőmmel,
Hogy lássalak, kiről csak álmodám.

Nem láttalak, csak ezrek ajkáról
Hallottam híred, művészt voltodat!
És mégis, mégis, sok ezernyi nép közt
Megismertem voln' fenkölt arczodat.

Az évek tünnek s látni vágytam arczod,
Beszélni veled, vajjon az vagy-e;
Kiről nekem oly sok dicsőt regéltek,
Te, álmainnak s lelkem részese!

És jött a nap, az évek hosszú sorján,
Hogy szemtől-szembe, végre lássalak!
S miként a fűszál meghajlik a tölgynek,
Ugy tettem én is, és csodáljalak;

Szemedbe néztem, abb' a kék szemekbe,
Melyek' varázsa bűvös és adalít,
Dadogtam tán, vagy nem tudom, mit tettem,
De éreztem, hogy könnyen megvakít.

Beszéltél vélem, dallamos hangoddal;
Magamba fojtva szót lehelletet
Igen' vagy, Nem' volt válaszom szavadra,
Hogy meg ne fosszam törpült lelkemet.

Mert az lettem, egy törpe, gyenge fűszál,
Ki megrendült aa büszke tölgy előtt.
Ki semmi volt, ki semmi még erőben,
Csak most merit lelkeből új erőt!

TOMPA KÁLMÁN.

Kik élnek még a Kiutalutába internált és Törökországba jött emigránsok közül?

A Kolozsvárt megjelenő „1848—49
Történelmi Lapok” legújabb száma „Sánta
huszár” naplójá ut fejezetében közli a Ki-
utalutából 1851 május 8-án elindult és június
5-én Angliába érkezettek névsorát. E szerint
Kiutalutából indultak a következők:

Mészáros Lázár altábornagy, Katona
Miklós ezredes, Pockner József alezredes és
neje, Szabó István ezredes, Biró Ede és Ha-
lász József („Piti”) őrnagyok, Koszta Márton,
Kapner Ferenc és Mayerhoffer János száza-
dosok, Kinizi István huszár-kapitány, Har-
czi Gyula, Szabó Samu és báró Diószegi
Géza főhadnagyok, Fülöp Péter és Szathmáry
Károly hadnagyok, Tímári Imre, Temes megye
volt szolgabírája, Szöllőssy Ferenc, Józsi nevű
legényével, továbbá Aezél Ignác és neje, Kis
Károly, Grün Lajos, Kelemen Sándor, Bán
János és Zábrák János (őrmesterek) szolgák.

Ezekhez csatlakoztak a hajószállítás al-
kalmával azok a magyarok, a kik:

Konstantinápolyból érkeztek: Volt őrnagy: Csomortányi Lajos. Volt századosok: Nagy Imre, Zágonyi Károly, Dancs Lajos, Mészáros Imre, Nyujtó Mátyás, Pongrácz Alajos, Bukovits Károly, Kosztolányi Agoston, Wolf József, Bartha József, Csomortányi Alajos. Volt főhadnagyok: Gossinger Károly, Matheides József. — Volt hadnagys: Balogh Dávid, Zoka Ede, Sánta József, Körmeny Lajos és kis fia. Volt őrmesterek: Baksa János és neje, Kovács Ferenc, László Ede és neje, Ajtay Ede, Jenei Ede, Szabó Ignác, Szabó Ferenc, Jakab Ferenc, Tebis György, Kovács Péter. Kövité-
zek: Bay Sándor, Balta József, Tusa Ede, Szoboszlai Ede, Gál János, Nagy József, Sipos János, Debreczeni Samu, Fekete Ede, Bondó György és neje, Fehér Sándor, Fülöp József, Nemes László, Battay József, Lőrincz Mihály és neje. Tomits József, Tótkis Mihály, Salamon Ferenc, Mészáros János, Loránt Antal, Bohányi János, Torontáli volt főjegyző: Prick József.

Pótlék, 398 számban közölve: Mihály-
vits Athanáz, volt baranyai főbíró, Lónyi,
volt főhadnagy Temesből és Bitkai altiszt.

A második nagyobb magyar csapat június 19-én indult el Konstantinápolyból a török kormány költségén és július 6-án Southamptonba érkezve, 11 nap mulva tovább szállítottott Amerikába. Ez emigránsok névjegyzéke a következő:

Századosok: Keller Ernő, Takács Ferenc nejevel. Hadnagy: Benkő Sándor. Őrmester: Borbély Dániel, nejevel. Altisztek: Daly József, Fekete Sándor, Krucsayi József, Kun Sándor, Soltész-Nagy Sándor, Stahó Károly, Salyok István, Sporn Ferdinánd trombitás, Szenyeri János, Toth Sándor, Vargies János, Kövitézek! Becser János, Böröndy Ferenc, Deni János, Gerion Sámuel, Füleki Lajos, nejevel, Hangya József, Homola Péter, Jakab Károly, Josephus Alajos, Keglovics József, Kovács András, Márkus Péter, Molnár József, Németh Károly, Novákovics Péter, Nyilas István, Oslányi József, Rósa János, Sütő Lőrincz, Székely János, Szuehánkszy István, Vaskovits János, Vég József, Vizmáti István, Polgári állásból: Badali Ferenc, Kornis Károly, a vészbiroságnál volt kövitzdlő, Drahos Ernő.

Az Angliába érkezett első magyar ra-
jok fentebbi névsorából már nagyon sokan
esendes emberek, s a fontosabb szerepet ját-
szottak halálalozási évét és részelelt ismeri
is a szerkesztőség, de a kisebb emberek kö-
zül többen élhetnek még, s ezért kérjük t.
olvasóinkat méltassák b. figyelmükre e névsorokat és sziveskedjenek még élő emigrán-
sok nevét, az elhaltaknak pedig halálalozási
dátumát az említett lap szerkesztőségével
minél előbb tudatni, hogy ott a történelem
számára megmentessenek a feledéstől. Való-
ban hazafias tettet cselekszik mindenki, a ki
rövid értesítésével az emigráció történetét
felkarolt laptársunkat kutatásaiban utba-
igazítja.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Oláh-kérdés a békekongresszuson.

Budapest, szept. 4.

Hagában a béke-congresszus választ-
mányi ülésén az oláh kérdést, a holnap par-
lamentári értekezlet napirendjéről lo-
vették.

Erre Urechia, az oláh exminiszter tár-
saival kivonult a tereméből. Egyéb baj nem
történt.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvárt, 1894. szept. 5-én.

A CHARLIE NÉNJE.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

H i r d e t é s e k.

Sz. 3291—1894.
tlkv.

Kincstári ügyben bélyegmentes.

Árverési feltételek.

A m. kir. kincstár végrehajtának farkaslaki Pakot Ferencz végrehajtást szenvedő ellen 21 frt 93 kr. iránt folyamatban levő végrehajtási ügyében a farkaslaki 143. sz. tljkvben A + 1., 2. és 4-től 29. rdz. alatt foglalt ingatlanokra vonatkozólag és pedig: I. a farkaslaki 143. sz. tljkvben A + 1. rdz. 324., 325. és 326. b. hrsz. alatti ingatlanok illetőleg

- 1.) Kikiáltási ár 607 frt.
- 2.) Bánatpénz 60 frt 70 kr.

II. a 2. rdz. 582., 583., 584. a., 584. b., 585. és 586. hrsz. alatti ingatlanok illetőleg

- 3.) Kikiáltási ár 413 frt.
- 4.) Bánatpénz 41 frt 50 kr.

III. a 4-től 29. rdz. alatti ingatlanokat illetőleg

5.) Kikiáltási ár 87 frt.
6.) Bánatpénz 8 frt 70 kr., melyet az árverezni szándékozók az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-ában előírt módon készpénzben, vagy hivatkozott t.-czikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számítandó, óvadékképesnek nyilvánítt értékpapirokban letenni tartoznak.

7.) A vételár két egyenlő részletben és pedig az első részlet az árveréstől számítandó 15 nap, a második az ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, minden egyes részlet az árverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt fizetendő. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A fizetések 1881. évi 39.425. sz. a. kelt igazságügyministeri rendeletben előírt eljárás szerint, a sz.-udvarhelyi tks. kir. adóhivatalnál teljesítendő.

8.) Ven és jogerőre emelkedése napján lép az által megvett ingatlanok birtokába, mely időtől fogva annak hasznai és terhei is őt illetik.

9.) Az épületeket köteles vevő tűzkár ellen a birtokba lépés napján azonnal biztosítani és a biztosítási bírázat bírósági letétbe helyezni; annak kezéhez leendő visszautalványozását pedig csak a vételár teljes lefizetése után kívánhatja.

10.) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni. Az ez által felmerülő kincstári illetékek egyedül vevőt terhelik.

11.) A mennyiben vevő az árverési feltételeknek eleget nem tette, a megvett ingatlal az érdekeltek bármelyikének kérelmére, az 1881. évi LX. t.-cz. 185., 186. és egyéb §-aiban foglalt törvényes jogkövetkezmények alkalmazás mellett, újabb árverés alá fog bocsáttatni.

12.) Végrehajtának jogában áll bánatpénz letétele nélkül is árverezni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatósága.

Sz.-Udvarhelyt, 1894. évi július hó 16-án.

Dr. VOITH GERŐ,
kir. törvényszéki egyes bíró

747. [1—1]

Hirdetés.

AZ

„Eczetlélgyár részvénytársaság“

folyó évi szeptember hó 16-án

délután 2 és fél órakor

Kolozsmonostoron, a gyártelepen

rendkívüli közgyűlést

tart,

melyre a részvényesek ezennel meghívotnak.

T Á R G Y A K:

1. Két igazgatósági tag választása.
2. Felügyelő-bizottság jelentése a vagyont illetőleg és erre vonatkozólag határozat hozatal.

Az „Eczetlélgyár részvénytársaság“
igazgatósága.

748. (1—1)

Az alapszabályok 13. §-a alapján a fenti közgyűlésen részt venni szándékozó részvényesek részvényeiket esedékessé nem vált szelvényeikkel a közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatósághoz letenni kötelesek.

Továbbá, mivel ezen közgyűlés már folyó hó 2-ára kitűzve és hirdetve lett és csak a részvényesek meg nem jelenése miatt nem lett megtartva, az alapszabályok 20. §-a alapján — ezen újabb közgyűlés — tekintet nélkül a megjelen tagok számára és az általuk képviselt részvények mennyiségére, jogerősen határozni fog.

Eladó és kiadó telek.

Gr. Bethlen Gergelyné ő mlgának

Kolozsvártt, Külmagyar-utca 23. a. szám alatt és a Zsidótemplom-utca egész jobb szárnyán át terjedőleg fekvő, ugynevezett

tanítónő-képezdei házas telke,

mely 24 terem, szoba, a megfelelő konyhák, pinczék és kamarákkal be van építve, a Szamosig rugó mintegy 2 holdnyi kerttel együtt; továbbá

az Eperjes-utcai 3. sz. a jobb oldalon végig vonuló, a Szamosig terjedő, képezdei kerttel közvetlen szomszédos, mintegy 2 holdnyi kertje,

akár együttesen, akár külön eladó,

esetleg pedig

1894. évi október hó 1-től kezdve bérbe kiadó.

Értekezhetni ügyvéd Sugár Józsefnél, Hid-utca 22. szám alatt. 746. (1—3)

A városi vízvezetéki és csatorna esőhálózat kiépítésével egyidejűleg elvállalja a vállalkozó

Zellerin M.-féle gyári részvénytársaság

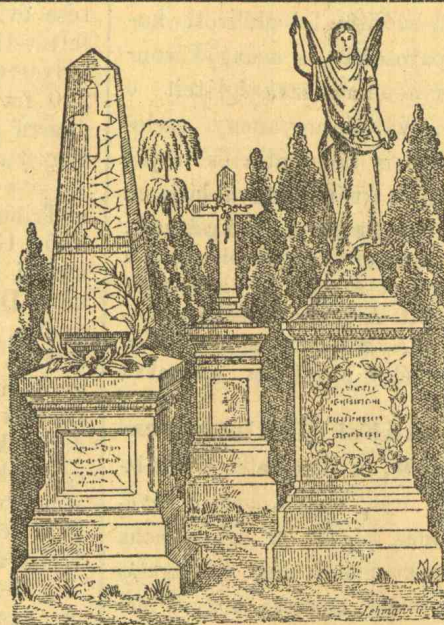
a házi vezetékek (kifolyó csapok, fürdőszoba, berendezések, úrszék átalakítások stb. stb.) kiépítését és csatlakozását.

E tárgyban értekezni lehet a vállalkozó cég képviselőjével;

Dr. Tutsek Sándor ügyvéddel,
Belmagyar-utca 9. sz. alatt.

732. (3—3)

!!!PÁRTOLJUK A HAZAI IPART!!!

Köztudomású dolog, hogy a márvány-sírköveket nagyrészt Szilézia és Tirolból, a Granit, Syenit stb. köveket pedig Szilézia és Csehországból mind készen hozzák úgy Budapestre, mint hazánk majdnem minden részébe. Nagyobb részben tehát hereshedők és viszont elárulástól szerzi be a t. közönség sírkő szükségleteit, a mi természetesen a tárgyat drágábbá teszi.

Figyelemre méltó tehát
Andesit, márvány és Syenit sírkő-gyárunk,

mit úgy a nagyérdemű közönség, mint a viszont elárulástól figyelmébe azon megjegyzéssel ajánlunk, hogy az általunk dolgozott márvány-fajok és Syenitek, különösen a mi fekete Andesitünk, mely úgy minőség, mint szépség tekintetében a versenyt a legszebb külföldi fekete kövekkel is kiállja: nálunk beszerezve, jutányosabb árba kerül, mint bármely más gyárból hasonló minőségű kő.

Raktárunk a hazai termékek mellett úgy összehasonlítás, mint dús választék czéljából, bőven el van látva többféle külföldi Granit, Syenit, Labrador, márvány stb. síremlék-kövekkel, melyeket a legjutányosabb gyárakkal való összeköttetésünk folytán szintén a legjutányosabb árban számíthatunk.

A rajzokkal útazó úgynökök mellőzését kérjük, mert ez által lényeges megtakarítás érhető el.

Rajzok és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendeléseket síremlékekre elfogadunk bármilyen kőanyagból, minden nagyságban; ugyancsak épület- és egyéb kőfaragó munkákra is. Kívánatra vidéken a sírkövet helyre is állítjuk.

Teljes tisztelettel:

NAGY TESTVÉREK,
(Kolozsvártt, Beltorda-utca.)

575. (12—15)

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete,
KOLOZSVÁRT,

Főtér 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben).

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.
36. (47—x)

Új épületfa-raktár.

Van szerencsém a t. cz. építő és építtető közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

Kolozsvártt, a Stein és Májer-féle telepen

(a vasúti indóház mellett)

a mai kor követelményeinek megfelelő **épületfa-raktárt** állítottam és azt

Löwi, Dávid

törvényszékieleg bejegyzett cég alatt folytatni fogom.

Raktáramban állandóan nagy készletben tartok épületfát, fűrészesanyagot és zsindelyt; s ezeket a legjutányosabb árban vagyok képes kiszolgáltatni.

Tisztelettel:

727. (4—10)

LÖWI DÁVID.

Eladó

90 hold 40—50 éves szép és dus növesű

tölgyfaerdő fája,

több évi kihasználásra,

Gyulatelkén,

a vasúti állomástól egy órai távolságra.

Értekezhetni Bartsa Lajos gazdatisztel ugyanott,
u. p. Bonczhida. 740. (2—3)

A SZÉKELYFÖLDI ÁSVÁNYVIZEK PÁRATLANAI

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz,

mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szén-sav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbetegségekben, gyuladós hólyag- és kövszénves bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellősebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint páratlan élvezeti italt a „répáti“ ásványvizet minden czélzatos elfoglaltan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozsvártt** főraktáron:

Segesváry és Társai uraknál,

az ásványviz-kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

667. (17—*)
GYÖRGY JÓZSEF,
[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

Tisztán kölcsönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség egyenlő arányban osztottak javára esik.

A legnagyobb és leggazdagabb
pénztintézet a világon.

Biztosítási alapja

907 millió

frank.

„THE MUTUAL“
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ALAPÍTOTT 1843.

Biztosít

emberéletet

legkülönbözőbb és leg

előnyösebb

módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál az

Erdélyrészi aligazgatóság.

Kolozsvártt, Bel- és Külközép-utca szegletház.